

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.11.2016
COM(2016) 862 final

2016/0377 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei
2005/89/CE**

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2016) 410}

{SWD(2016) 411}

{SWD(2016) 412}

{SWD(2016) 413}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Obiectivul regulamentului propus este de a asigura că toate statele membre instituie instrumente adecvate pentru a preveni, a pregăti și a gestiona situațiile de criză de energie electrică. Chiar și atunci când piețele și sistemele funcționează corespunzător, riscul unei crize de energie electrică rezultate în urma a diferite împrejurări (de exemplu, condiții meteorologice extreme, atacuri rău intenționate, inclusiv atacuri cibernetice, un deficit de combustibil) nu poate fi exclus. În plus, având în vedere faptul că sistemele de energie electrică sunt integrate, în cazul în care au loc situații de criză, acestea au adesea un efect transfrontalier. Unele împrejurări (de exemplu, un val de frig sau un val de căldură prelungit) ar putea afecta mai multe state membre în același timp, iar incidentele care încep la nivel local s-ar putea răspândi rapid dincolo de frontiere.

În prezent, statele membre se comportă foarte diferit în ceea ce privește prevenirea, pregătirea și gestionarea situațiilor de criză. Normele și practicile naționale au tendința de a se axa numai pe contextul național, fără a lua în considerare ce se întâmplă dincolo de granițe. Evaluarea cadrelor juridice și a practicilor curente naționale din Europa a arătat că:

- (a) statele membre evaluează riscuri diferite;
- (b) statele membre iau seturi de măsuri diferite pentru a preveni și a gestiona situațiile de criză și că aceste măsuri sunt declanșate la diferite momente în timp¹;
- (c) rolurile și responsabilitățile sunt diferite; și că
- (d) nu există o înțelegere comună a ceea ce constituie o situație de criză.

În plus, schimbul de informații și transparența în ceea ce privește pregătirile pentru situațiile de criză de energie electrică și gestionarea acestora de către statele membre sunt limitate. De exemplu, atunci când anticipează că sistemele lor de energie electrică ar putea fi supuse unei presiuni semnificative în lunile următoare, statele membre iau deseori măsuri în colaborare cu operatorii de transport și de sistem (OTS), fără a informa în mod sistematic alte părți.

Această situație este rezultatul unui vid normativ. Actualul cadru juridic al UE (Directivele 2005/89/CE² și 2009/72/CE³) stabilește numai obiectivele generale pentru securitatea aprovizionării, lăsând statelor membre posibilitatea de a decide modul de îndeplinire a acestora. În particular, deși normele permit statelor membre să ia „măsuri de salvagardare” în situații de criză, ele nu stabilesc modul în care statele membre trebuie să se pregătească pentru astfel de situații și să le gestioneze.

Legislația în vigoare nu mai reflectă realitatea pieței interconectate de energie electrică din prezent, în care posibilitatea unor situații de criză care afectează mai multe state membre în același timp este în creștere.

¹ A se vedea analiza din Raportul intermediar al anchetei sectoriale privind mecanismele de capacitate [C(2016) 2107 final] și documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește acest raport [SWD(2016) 119 final].

² Directiva 2005/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 ianuarie 2006 privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri (JO L 33, 4.2.2006, p. 22).

³ Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 55).

Problemele identificate în evaluarea impactului care însoțește prezenta propunere pot fi rezumate după cum urmează:

- (1) planurile și acțiunile de criză rămân axate numai la nivel național;
- (2) există o lipsă de schimb de informații și de transparență și
- (3) nu există o abordare comună pentru identificarea și evaluarea riscurilor.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică**

Regulamentul propus completează dispozițiile celui de al treilea pachet privind energia⁴, care este revizuit în paralel. Cel de al treilea pachet revizuit va avea ca scop îmbunătățirea funcționării pieței interne a energiei electrice, printre altele, prin permiterea unei flexibilități mai mari și prin limitarea domeniului de aplicare al subvențiilor pentru adecvarea capacităților de producție, inclusiv prin intermediul unei evaluări coordonate a adecvării resurselor pe termen lung la nivel european. De asemenea, acesta va avea ca scop îmbunătățirea securității sistemului printr-o mai bună cooperare între OTS la nivel regional, prin crearea de centre operaționale regionale.

Regulamentul propus stabilește ce ar trebui să facă statele membre pentru a preveni și a gestiona situațiile de criză și modul în care acestea ar trebui să coopereze în acest sens, în special prin propunerea unor metode comune de evaluare a riscurilor, prin sporirea compatibilității și a transparenței în faza de pregătire și în timpul unei crize de energie electrică și prin asigurarea faptului că, inclusiv în timpul crizei, energia electrică este furnizată acolo unde aceasta este cel mai necesară. De asemenea, regulamentul prevede un cadru pentru o monitorizare mai sistematică a aspectelor privind securitatea aprovizionării prin intermediul Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice. Acesta contribuie la cel de al treilea pachet revizuit prin asigurarea faptului că, inclusiv în situații de criză, măsurile bazate pe piață au prioritate și piețele pot funcționa cât mai mult posibil.

Regulamentul propus înlocuiește Directiva 2005/89/CE (Directiva privind securitatea aprovizionării), care a oferit un cadru foarte amplu de obiective de îndeplinit de către statele membre în domeniul securității aprovizionării, dar care a avut valoare operațională redusă. Prin urmare, directiva va fi abrogată, la fel ca unele dintre dispozițiile din al treilea pachet actual cu privire la securitatea aprovizionării, în special articolul 4 (care solicită statelor membre să monitorizeze siguranța aprovizionării cu energie prin intermediul rapoartelor naționale) și articolul 42 (care permite statelor membre să ia „măsuri de salvagardare” în cazul unei crize subite în sectorul energiei electrice) din Directiva privind energia electrică⁵.

Codurile de rețea și orientările adoptate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009⁶ stabilesc principii armonizate pentru planificarea operațională și procesele de programare necesare pentru a anticipa problemele de siguranță în funcționare în timp real. Proiectul de regulament completează aceste norme tehnice, prevăzând mecanisme

⁴ Cel de al treilea pachet privind energia electrică este compus din Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice, Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și Regulamentul (CE) nr. 713/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 de instituire a Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei.

⁵ Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 55).

⁶ Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 (JO L 211, 14.8.2009, p. 15).

administrative și politice pentru a sprijini autoritățile naționale să prevină și să gestioneze situațiile de criză prin cooperare reciprocă, evitând în același timp interferența nejustificată cu piața și cu sarcinile OTS.

Regulamentul propus se bazează, în special, pe *Orientările privind operarea sistemului*⁷ și pe *Codul de rețea privind situațiile de urgență și restaurarea*⁸, care oferă norme tehnice pentru OTS privind modul de asigurare a securității sistemului, inclusiv în situații de urgență. Aceste norme ar trebui să permită OTS să abordeze în mod eficient cele mai multe dintre incidente, dar nu garantează, în sine, faptul că statele membre sunt pregătite în mod corespunzător și pot gestiona situații de criză la scară mai largă, în special cele care se extind dincolo de frontiere și deseori necesită luarea unor decizii delicate din punct de vedere politic (de exemplu, întreruperea alimentării cu energie electrică).

Regulamentul propus este conform cu legislația existentă în domeniul securității cibernetice și al infrastructurii critice. În ceea ce privește securitatea cibernetică, Directiva (UE) 2016/1148 (Directiva NIS)⁹ prevede norme generale, în timp ce normele specifice vor fi elaborate ca o chestiune prioritară prin intermediul unui cod de rețea, astfel cum este prevăzut în Regulamentul privind energia electrică revizuit, care va lua în considerare noile riscuri rezultate din digitalizarea sistemelor energetice. Regulamentul propus completează Directiva NIS asigurând că incidentele cibernetice sunt identificate în mod corespunzător ca riscuri și că măsurile întreprinse pentru a le face față sunt reflectate în mod corespunzător în planurile de pregătire pentru riscuri. Regulamentul propus completează și Directiva 2008/114/CE a Consiliului¹⁰, care stabilește o procedură comună de identificare a infrastructurilor critice europene („ICE”), cum ar fi, de exemplu, infrastructuri și instalații pentru producere și transport și pentru protejarea acestora împotriva atacurilor teroriste și a altor riscuri fizice. Regulamentul propus se axează în sens mai larg pe modul de asigurare a rezilienței sistemului de energie electrică în ansamblu și modul de gestionare a situațiilor de criză atunci când au loc.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Regulamentul propus urmărește punerea în aplicare a obiectivelor-cheie ale uniunii energetice, astfel cum sunt definite în strategia-cadru pentru o uniune energetică rezilientă, cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice.

De asemenea, regulamentul propus este conform cu obiectivul Uniunii de a consolida Comunitatea Energiei. Întrucât crizele de energie electrică s-ar putea extinde dincolo de frontierele Uniunii și ar putea cuprinde și țările Comunității Energiei, Uniunea ar trebui să coopereze îndeaproape cu părțile contractante la Comunitatea Energiei pentru prevenirea, pregătirea sau gestionarea unei crize de energie electrică, pentru a asigura o gestionare eficace a crizelor pe teritoriul european.

⁷ Regulamentul (UE) .../... al Comisiei din XXX de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice (JO [...]).

⁸ Regulamentul (UE) .../ ... al Comisiei din XXX de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului de energie electrică (JO [...]).

⁹ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune (JO L 194, 19.7.2016, p. 1-30).

¹⁰ Directiva 2008/114/CE a Consiliului din 8 decembrie 2008 privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora (JO L 345, 23.12.2008, p. 75).

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Regulamentul propus propune măsuri de prevenire, de pregătire și de gestionare a situațiilor de criză de energie electrică în UE. Prin urmare, temeiul juridic al regulamentului este articolul 194 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

• Subsidiaritate (pentru competență neexclusivă)

Articolul 194 din TFUE recunoaște că este necesar un anumit nivel de coordonare, transparență și cooperare în elaborarea politicilor statelor membre în domeniul securității aprovizionării, pentru a asigura funcționarea pieței energiei și securitatea aprovizionării în Uniune.

Necesitatea unei acțiuni a UE se bazează pe faptul că abordările naționale nu numai că au ca rezultat măsuri sub nivelul optim, ci chiar agravează impacturile unei crize. În plus, deseori situațiile de criză nu sunt limitate la frontierele naționale și pot afecta mai multe state membre în mod direct sau indirect. Prin urmare, acțiunile naționale în ceea ce privește pregătirea și atenuarea nu ar trebui să fie stabilite exclusiv la nivel național, având în vedere potențialul impact asupra securității aprovizionării într-un stat membru învecinat și/sau asupra disponibilității măsurilor pentru a combate eventualele deficite.

Interconectarea tot mai mare a piețelor UE de energie electrică necesită coordonarea măsurilor în materie de securitate a aprovizionării. În absența acestei coordonări, măsurile luate numai la nivel național sunt de natură să pună în pericol securitatea aprovizionării în alte state membre sau la nivelul UE. Situații precum valul de frig prelungit din 2012 au arătat că acțiunea coordonată și solidaritatea sunt esențiale pentru a asigura că energia electrică este disponibilă acolo unde este cea mai mare nevoie. Acțiunile dintr-o țară pot provoca riscuri de a rămâne fără tensiune în țările învecinate (de exemplu, decizia unilaterală a unei țări de a impune o interdicție de export a avut efecte negative importante asupra sectoarelor de energie electrică și gaze ale altor țări). În același timp, coordonarea între statele membre poate lărgi gama soluțiilor disponibile.

Potențialul unor măsuri mai eficiente și mai puțin costisitoare ca rezultat al coordonării regionale nu a fost exploatat pe deplin¹¹, iar acest lucru este în detrimentul consumatorilor din UE.

• Proporționalitate

Regulamentul propus este conceput pentru a atinge un nivel adecvat de pregătire în Europa, pentru a consolida încrederea și cooperarea între statele membre și pentru a atenua impactul asupra consumatorilor în cazul unei astfel de crize. Pentru a îndeplini acest obiectiv, regulamentul oferă norme și principii comune care trebuie respectate, precum și mecanisme pentru cooperarea transfrontalieră. .

Propunerea nu implică o armonizare deplină, toate măsurile fiind însă prevăzute la nivelul UE.

Cooperarea regională între statele membre este necesară pentru a remedia deficiențele sistemului actual, în care cooperarea voluntară este limitată la OTS, și pentru a permite soluționarea problemelor la nivel regional.

¹¹ Strategiile UE macroregionale existente și cooperarea teritorială europeană consolidează cooperarea regională între statele membre, însă această cooperare regională nu cuprinde prevenirea și gestionarea situațiilor de criză de energie electrică.

- **Alegerea instrumentului**

Evaluarea Directivei privind securitatea aprovizionării cu energie electrică (principalul act juridic în domeniu) a stabilit că punerea în aplicare de către statele membre a principiilor instituite la nivelul UE a avut ca rezultat un mozaic de norme și practici naționale care diferă în cadrul UE.

Un regulament este un instrument mai adecvat pentru a asigura o punere în aplicare coerentă și transparentă a măsurilor de prevenire, de pregătire și de gestionare a crizelor de energie electrică.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări ex post/verificări ale adecvării legislației existente**

Comisia a evaluat Directiva privind securitatea aprovizionării cu energie electrică, examinând performanța acesteia pe baza a cinci criterii: relevanța, eficacitatea, eficiența, coerența și valoarea adăugată UE. Rezultatele evaluării sunt reflectate în identificarea problemei în cadrul evaluării impactului. Principalele concluzii pot fi sintetizate după cum urmează:

- directiva a fost inefficientă în realizarea obiectivelor sale, în special a celui de a contribui la o mai bună securitate a aprovizionării în Europa. Unele dintre dispozițiile acesteia au fost înlocuite de legislația ulterioară (în special cel de al treilea pachet și Regulamentul TEN-E¹²); în același timp, încă există lacune de reglementare, în special în ceea ce privește prevenirea și gestionarea situațiilor de criză;
- intervenția în temeiul directivei nu mai este relevantă, întrucât dispozițiile acesteia nu mai sunt în acord cu provocările referitoare la securitatea aprovizionării cu care ne confruntăm în prezent. Întrucât sistemele de energie electrică sunt din ce în ce mai interconectate, abordările pur naționale nu mai pot fi considerate adecvate; și
- valoarea adăugată a directivei a fost foarte limitată, întrucât a creat un cadru general, dar, în linii mari, a lăsat statele membre să își determine propriile standarde de securitate a aprovizionării.

- **Consultări cu părțile interesate**

O consultare publică privind nivelul de pregătire pentru riscuri în domeniul securității aprovizionării cu energie electrică (15 iulie - 9 octombrie 2015) a primit 75 de răspunsuri, printre altele, din partea autorităților publice, a organizațiilor internaționale (Agenția Internațională a Energiei), a organismelor europene [Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) și Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (ENTSO-E)] și a celor mai relevante părți interesate (societăți și asociații). Scopul a fost de a afla opiniile părților interesate, în special cu privire la modul în care statele membre ar trebui să se pregătească și să coopereze, în vederea identificării și a gestionării riscurilor referitoare la securitatea aprovizionării cu energie electrică. Principalele rezultate ale consultării și răspunsurile primite sunt sintetizate mai jos și

¹² Regulamentul (UE) nr. 347/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene, de abrogare a Deciziei nr. 1364/2006/CE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 713/2009, (CE) nr. 714/2009 și (CE) nr. 715/2009. (JO L 115, 25.4.2013, p. 39).

sunt disponibile, de asemenea, pe site-ul web al Comisiei¹³. Diferitele opinii au fost reflectate în evaluarea impactului.

Consultarea a arătat că majoritatea respondenților (societăți, asociații și autorități publice) consideră că actualul cadru juridic (Directiva privind securitatea aprovizionării) nu este suficient pentru a aborda interdependențele unei piețe europene integrate a energiei electrice.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Regulamentul propus și evaluarea impactului au fost pregătite pe baza unui corpus extins de materiale (a vedea referințele din notele de subsol la evaluarea impactului). De asemenea, a fost efectuată o examinare a normelor și a practicilor naționale actuale referitoare la pregătirea pentru riscuri în domeniul securității aprovizionării cu energie electrică¹⁴, special pentru evaluarea impactului.

În timpul procesului de elaborare, diverse aspecte ale prezentei propuneri au fost discutate cu statele membre și cu părți interesate relevante în cadrul Forumului european de reglementare a energiei electrice (3-4 martie 2016) și al Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice (16 noiembrie 2015 și 3 mai 2016).

- **Evaluarea impactului**

Toate măsurile propuse au făcut obiectul unei evaluări a impactului.

Comitetul de analiză a reglementării a emis un aviz pozitiv la 4 noiembrie 2016.

Evaluarea impactului a avut în vedere patru opțiuni de politică:

- 0+ îmbunătățirea aplicării/controlului aplicării (abordare nelegislativă);
- 1. norme minime de implementat de către statele membre;
- 2. norme minime de implementat de către statele membre, plus cooperare regională și
- 3. armonizare deplină și luarea de decizii la nivel regional.

Opțiunea 0+ nu a fost reținută din cauza faptului că îmbunătățirea aplicării și a controlului aplicării ar fi inutilă, întrucât actualul cadru legislativ stabilește numai principii generale și conferă o foarte mare libertate de apreciere statelor membre în ceea ce privește modul de punere în aplicare a acestora.

Opțiunea 1 urmărește stabilirea unei comparabilități și a unei transparențe mai mari între statele membre în domeniul pregătirii pentru riscuri, dar nu răspunde necesității de a consolida cooperarea transfrontalieră.

Opțiunea 2 remediază multe dintre deficiențele opțiunii 1 și furnizează un pachet de soluții mai eficace. În special, planurile coordonate la nivel regional asigură faptul că riscurile sunt identificate la nivel regional și că sunt adoptate măsuri consecvente pentru a preveni și a gestiona situațiile de criză.

Opțiunea 3 reprezintă o abordare extrem de invazivă care urmărește contracararea posibilelor riscuri recurgând la o armonizare deplină a principiilor și la prescrierea unor soluții specifice.

Opțiunea preferată este opțiunea 2.

Următoarele efecte au fost luate în considerare la examinarea opțiunii 2:

¹³ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-risk-preparedness-area-security-electricity-supply>

¹⁴ <https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/DG%20ENER%20Risk%20preparedness%20final%20report%20May2016.pdf>

1. Impacturile economice

Analiza concluzionează că opțiunea 2 va conduce la o mai bună pregătire pentru situațiile de criză, la un cost mai redus, prin coordonare regională consolidată. Rezultatele simulărilor¹⁵ arată că piețele bine integrate și coordonarea regională pe parcursul perioadelor de condiții meteorologice extreme sunt esențiale pentru a face față orelor de presiune asupra sistemului (cerere ridicată) și pentru a reduce la minimum probabilitatea întreruperii energiei electrice.

Cel mai important este faptul că o abordare la nivel național nu ia în considerare contribuția țărilor învecinate într-o situație de criză, în timp ce o abordare regională are ca rezultat o mai bună utilizare a centralelor electrice și o posibilitate mai mare de a evita pierderea de sarcină. Aceasta este măsurată prin indicatorul de securitate a aprovizionării „previziunea de energie nefurnizată” (EENS), care este energia electrică nefurnizată consumatorilor din cauza unui colaps de tensiune exprimată ca procent din cererea anuală. Atunci când există cooperare între statele membre, procentul de energie electrică nefurnizată scade în mod semnificativ (EENS scade de la o valoare de 0,36%, în cazul lipsei cooperării, la o valoare de 0,02%, atunci când are loc o cooperare regională).

O coordonare consolidată ar reduce costul global al sistemului și acest lucru ar putea avea un impact pozitiv asupra prețurilor pentru consumatori. În schimb, lipsa de coordonare cu privire la modul de prevenire și de gestionare a situațiilor de criză ar genera costuri de oportunitate semnificative. Un studiu recent a arătat că integrarea pieței europene de energie electrică ar putea furniza beneficii semnificative (12,5-40 miliarde EUR în perioada până în anul 2030). Cu toate acestea, suma s-ar reduce cu 3-7,5 miliarde EUR în cazul în care statele membre acționează pe cont propriu în urmărirea obiectivelor de securitate a aprovizionării cu energie electrică¹⁶.

2. Cine ar fi afectat și în ce mod?

Opțiunea 2 va avea un efect pozitiv asupra societății în ansamblu și asupra consumatorilor de energie electrică în special, întrucât aceasta sprijină prevenirea situațiilor de criză și a întreruperilor inutile și disproporționale. Prevenirea și gestionarea crizelor vor deveni și mai eficiente prin obligația statelor membre de a coopera efectiv și prin instituirea de instrumente de monitorizare a securității aprovizionării prin intermediul Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice.

De asemenea, măsurile vor avea un efect pozitiv asupra comunității de afaceri, întrucât vor exista o transparență și o comparabilitate sporite în ceea ce privește modul în care statele membre se pregătesc și intenționează să gestioneze situațiile de criză. Acest lucru va spori securitatea juridică pentru investitori, pentru producătorii de energie și pentru bursele de energie electrică, precum și pentru OTS care gestionează situațiile de criză pe termen scurt.

În rândul părților interesate cele mai afectate se vor număra autoritățile competente (de exemplu, ministere, ANR), în calitate de actori responsabili de elaborarea planurilor de pregătire pentru riscuri (a se vedea mai jos evaluarea impacturilor asupra autorităților publice).

• Adecvarea și simplificarea reglementărilor

Propunere poate determina creșterea sarcinii administrative, dar numai într-o măsură limitată. Mai exact, autoritățile naționale vor trebui să convină în prealabil asupra unei părți din

¹⁵ Artelys (2016): *Study S16: Analysis revenue related risks for power producers*. Artelys (2016): *Study S4: Generation and System Adequacy Analysis*.

¹⁶ *Benefits of an integrated European energy market (Beneficiile unei piețe europene integrate a energiei)* (2013), BOOZ&CO.

planurile lor de pregătire pentru riscuri la nivel regional. Cu toate acestea, experiența arată că o abordare mai regională privind evaluarea și pregătirea pentru riscuri este fezabilă din punct de vedere tehnic și juridic și are beneficii importante pentru consumatori și pentru economie în ansamblu. Întrucât părțile regionale ale planurilor ar fi elaborate, în practică, de centre de coordonare la nivel regional între OTS, sarcina totală suplimentară pentru administrațiile statelor membre ar fi limitată și compensată în mod clar de beneficiile practice ale acestei cooperări¹⁷.

O mai bună cooperare la nivel regional va permite totodată statelor membre să creeze sinergii, să învețe unele de la celelalte și să elaboreze în comun cele mai bune practici. În timp, aceasta ar trebui să conducă la o reducere a impacturilor administrative.

Actorii europeni precum Comisia și ENTSO-E vor furniza orientări și vor facilita procesul de pregătire pentru riscuri și de gestionare a acestora. Acest lucru va contribui totodată la reducerea impacturilor asupra statelor membre.

Nu este înființat niciun alt organism nou, iar obligațiile existente sunt optimizate. De exemplu, Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice este un organism existent care deja se reunește în mod regulat; intenția este de a spori eficacitatea acestuia alocându-i sarcini specifice. În plus, obligațiile naționale de raportare vor fi reduse (de exemplu, prin abrogarea obligației prevăzute la articolul 4 din Directiva privind energia electrică), iar raportarea la nivelul UE va avea loc în contextul rapoartelor și al obligațiilor de raportare existente (de exemplu, raportul anual al ACER privind monitorizarea piețelor interne de energie electrică și de gaze naturale).

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Singurul impact bugetar al prezentei propuneri vizează resursele Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER). Acest impact este descris în fișa financiară legislativă care însoțește propunerea paralelă a Comisiei de reformare a Regulamentului de instituire a ACER.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

Comisia va monitoriza punerea în aplicare de către statele membre a măsurilor din regulamentul propus. Atunci când este necesar, aceasta le va sprijini pentru a efectua modificările necesare în legislația națională și va organiza ateliere cu toate statele membre (de exemplu, prin intermediul Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice) sau reuniuni bilaterale pe tema elaborării planurilor de pregătire pentru riscuri. Dacă este necesar, Comisia va urma procedura prevăzută la articolul 258 din TFUE în cazul neîndeplinirii de către un stat membru a obligațiilor care îi revin în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației Uniunii.

De asemenea, Comisia va monitoriza în mod continuu securitatea aprovizionării în cadrul UE, în cooperare cu Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice.

¹⁷ OTS, autoritățile de reglementare și autoritățile pentru energie nordice cooperează prin intermediul Nordic Contingency and Crisis Management Forum (NordBER). Această cooperare implică schimbul de informații, crearea unor grupuri comune de lucru și planificare de urgență pentru întregul sector energetic nordic, pentru a completa activitățile naționale în materie de situații de urgență și cooperarea dintre OTS (www.nordber.org).

- **Explicația detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Regulamentul propus conține următoarele elemente:

1. Norme comune cu privire la prevenirea crizelor și instrumente pentru a asigura cooperarea transfrontalieră:
 - statele membre ar trebui să desemneze o autoritate competentă care să fie responsabilă de efectuarea sarcinilor prevăzute în regulament, în special elaborarea planului de pregătire pentru riscuri;
 - statele membre trebuie să elaboreze planuri de pregătire pentru riscuri, în urma consultării cu părțile interesate, pentru a asigura nivelul maxim de pregătire pentru situațiile de criză de energie electrică și o gestionare eficientă a acestor situații, în cazul în care au loc. Planurile ar trebui să fie elaborate pe baza unor scenarii de criză de energie electrică identificate de către ENTSO-E și, respectiv, de către statele membre și să prevadă măsurile planificate sau întreprinse pentru a preveni și a atenua scenariile;
 - înainte de adoptarea unui plan, autoritatea competentă ar trebui să prezinte un proiect autorităților competente din regiune și Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice, spre consultare. După consultare, planul final ar trebui să fie trimis Comisiei, publicat și actualizat la fiecare trei ani, cu excepția cazului în care împrejurările justifică actualizări mai frecvente;
 - planurile ar trebui să fie alcătuite din două părți, stabilind măsuri naționale și măsuri coordonate convenite între statele membre în fiecare regiune. Ele ar trebui să ia în considerare caracteristicile specifice ale fiecărui stat membru și să stabilească în mod clar rolurile și responsabilitățile care le revin autorităților competente;
 - toate măsurile conținute în planuri ar trebui să fie exprimate în mod clar, transparente, proporționale, nediscriminatorii și verificabile. Acestea nu ar trebui să pună în pericol securitatea aprovizionării cu energie electrică a altor state membre sau a Uniunii în ansamblul său; și
 - planurile ar trebui să includă măsuri care să asigure faptul că situațiile de criză simultane sunt prevenite și gestionate în mod corespunzător. Ele trebuie să fie convenite la nivel regional și să includă cel puțin:
 - (a) desemnarea managerului sau a echipei de criză la nivel regional;
 - (b) mecanisme de schimb de informații, de informare și de cooperare în cadrul regiunii;
 - (c) măsuri pentru a atenua impactul crizei, inclusiv al unei situații de criză simultană (de exemplu, planuri regionale de întrerupere a consumului sau alte acorduri de asistență reciprocă);
 - (d) eventualele sisteme de compensare a costurilor legate de acordurile de asistență și
 - (e) procedurile de efectuare a testărilor anuale a planurilor.
2. Gestionarea situațiilor de criză de energie electrică:
 - regulamentul impune statelor membre să informeze statele membre învecinate și Comisia fără întârziere în eventualitatea unei crize de energie electrică. De asemenea, statele membre trebuie să furnizeze informații cu privire la cauzele crizei, la măsurile

întreprinse și planificate pentru atenuarea acesteia, precum și la posibila nevoie de asistență din partea altor state membre;

- statele membre sunt obligate să informeze Comisia și Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice în cazul în care dispun de informații specifice, importante și fiabile conform cărora ar putea avea loc un eveniment care este susceptibil să aibă ca rezultat o deteriorare semnificativă a aprovizionării cu energie electrică;
- statele membre trebuie să coopereze în spiritul solidarității pentru a pregăti și a gestiona situațiile de criză de energie electrică, în vederea asigurării faptului că energia electrică este furnizată acolo unde este cea mai mare nevoie, în schimbul unei compensații, și
- în cazul unei crize de energie electrică, statele membre trebuie să acționeze în deplină conformitate cu normele pieței interne a energiei electrice. Măsurile care nu se bazează pe piață pot fi utilizate numai în ultimă instanță și trebuie să fie necesare, proporționale, nediscriminatorii și temporare.

3. Indicatori de securitate a aprovizionării și evaluări ale riscului:

- propunerea impune ENTSO-E să elaboreze o metodologie de identificare a scenariilor de criză de energie electrică la nivel regional, luând în considerare cel puțin următoarele riscuri:
 - (a) pericole naturale rare și extreme;
 - (b) pericole accidentale care depășesc criteriul de siguranță N-1¹⁸;
 - (c) pericole indirecte, cum ar fi deficitul de combustibil și
 - (d) atacuri rău intenționate;
- pentru elaborarea planului de pregătire pentru riscuri, ENTSO-E și statele membre ar trebui să utilizeze această metodologie pentru a identifica cele mai relevante scenarii de criză și
- ENTSO-E ar trebui să elaboreze totodată o metodologie de evaluare a adecvării pe termen scurt, și anume adecvarea sezonieră, precum și previziuni privind adecvarea generării pentru săptămâna următoare și intrazilnice. După aprobarea de către ACER, metodologia ar trebui utilizată de către statele membre și ENTSO-E în cadrul evaluărilor pe termen scurt. Evaluarea adecvării pe termen scurt propusă completează evaluarea adecvării resurselor pe termen lung propusă în cadrul Regulamentului privind energia electrică revizuit, care asigură o evaluare a adecvării coordonată la nivel european pentru a aprecia necesitatea mecanismelor de asigurare a capacității.

4. Evaluare și monitorizare:

- pentru a asigura transparența în urma unei crize de energie electrică, statele membre afectate ar trebui să efectueze o evaluare ex post a crizei și a impacturilor acesteia;
- propunerea prevede o monitorizare sistematică a securității aprovizionării în UE, prin intermediul Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice.

¹⁸

Conform „Liniei directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice”, „criteriul N-1” înseamnă regula potrivit căreia elementele rămase în funcțiune în zona de reglaj a unui OTS după producerea unei contingente își pot păstra starea de funcționare în noua situație operațională fără ca limitele de siguranță în funcționare să fie încălcate.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194,
având în vedere propunerea Comisiei Europene,
după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹⁹,
având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²⁰,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
întrucât:

- (1) Sectorul energiei electrice din Uniune este supus unei transformări profunde, caracterizată prin mai multe piețe decentralizate, cu mai mulți jucători, sisteme mai bine interconectate și o proporție mai mare de energie electrică regenerabilă. Pentru a răspunde acestei situații, Directiva xxx/ Regulamentul xxx [*Trimitere la Directiva privind energia electrică și la Regulamentul privind energia electrică propuse*] urmăresc modernizarea cadrului juridic care reglementează piața internă a energiei electrice a Uniunii, astfel încât să asigure funcționarea în mod optim a piețelor și a rețelelor, în beneficiul întreprinderilor și al consumatorilor.
- (2) Piețele și sistemele care au o funcționare corespunzătoare sunt cea mai bună garanție a securității aprovizionării. Cu toate acestea, chiar și atunci când piețele și sistemele funcționează bine, riscul unei crize de energie electrică (ca rezultat al unor condiții meteorologice extreme, al unor atacuri rău intenționate sau al unui deficit de combustibil) nu poate fi exclus niciodată. Consecințele situațiilor de criză se extind de multe ori în afara frontierelor naționale. Inclusiv în cazurile în care incidentele debutează la nivel local, efectele acestora se pot extinde rapid dincolo de frontiere. Unele condiții extreme, cum ar fi un val de frig, un val de căldură sau un atac cibernetic, pot afecta regiuni întregi în același timp.
- (3) În contextul unor piețe și sisteme de energie electrică interconectate, prevenirea și gestionarea crizelor nu pot fi considerate o responsabilitate pur națională. Este nevoie de un cadru comun de norme și de proceduri coordonate pentru ca statele membre și alți actori să coopereze eficace la nivel transfrontalier, în spiritul transparenței și al solidarității.

¹⁹ JO C , , p. .

²⁰ JO C , , p. .

- (4) Directiva 2005/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului²¹ stabilește măsurile necesare pe care statele membre trebuie să le întreprindă pentru a asigura securitatea aprovizionării cu energie electrică în general. Dispozițiile directivei respective au fost înlocuite în mare măsură de legislația ulterioară, în special în ceea ce privește modul în care ar trebui să fie organizate piețele astfel încât să asigure disponibilitatea unei capacități suficiente, modul în care ar trebui să coopereze operatorii de transport și de sistem pentru a garanta stabilitatea sistemului²² și în ceea ce privește necesitatea de a asigura existența unei infrastructuri corespunzătoare²³. Prezentul regulament abordează aspectul specific al prevenirii și gestionării crizelor în sectorul energiei electrice.
- (5) Linia directoare privind operarea sistemului²⁴ și codul de rețea privind starea de urgență și restaurarea²⁵ constituie un cadru detaliat de reglementare a modului în care operatorii de transport și de sistem și alți actori relevanți ar trebui să acționeze și să coopereze pentru a asigura securitatea sistemului. Aceste norme tehnice ar trebui să asigure faptul că cea mai mare parte din incidentele legate de energia electrică sunt tratate în mod eficace la nivel operațional. Prezentul regulament se axează pe situațiile de criză de energie electrică susceptibile să aibă o amploare și un impact mai mari. Regulamentul prevede ce anume ar trebui să facă statele membre pentru a preveni astfel de situații și ce măsuri pot lua acestea în cazul în care normele de funcționare a sistemului nu mai sunt suficiente. Cu toate acestea, chiar și în situații de criză, normele de funcționare a sistemului ar trebui să fie pe deplin respectate.
- (6) Prezentul regulament stabilește un cadru comun de norme cu privire la modul de prevenire, de pregătire și de gestionare a situațiilor de criză de energie electrică, aducând o mai mare transparență în faza de pregătire și în timpul unei crize de energie electrică și asigurând faptul că, în cazul unei crize, energia electrică este furnizată consumatorilor care au cea mai mare nevoie. Regulamentul impune statelor membre să coopereze la nivel regional, într-un spirit de solidaritate. De asemenea, acesta prevede un cadru pentru o monitorizare eficace a securității aprovizionării în Europa, prin intermediul Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice. Această cooperare ar trebui să aibă ca rezultat o mai bună pregătire pentru riscuri, cu costuri mai reduse. De asemenea, aceasta ar trebui să consolideze piața internă de energie electrică prin sporirea încrederii între statele membre și excluderea intervențiilor necorespunzătoare ale statelor în situațiile de criză, evitând în special reducerea nejustificată a fluxurilor transfrontaliere.
- (7) Directiva privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice (Directiva NIS)²⁶ prevede norme generale, în timp ce normele specifice cu privire la securitatea cibernetică vor fi elaborate prin intermediul unui cod de rețea, astfel cum este prevăzut

²¹ Directiva 2005/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 ianuarie 2006 privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri (JO L 33, 4.2.2006, p. 22).

²² Trimitere la cel de al treilea pachet revizuit

²³ Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European din 17 aprilie 2013 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene, JO L 115, 24.4.2013, p. 39.

²⁴ Regulamentul (UE) .../ ... al Comisiei din XXX de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, JO [...].

²⁵ Regulamentul (UE) .../ ... al Comisiei din XXX de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului de energie electrică, JO [...].

²⁶ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune, JO L 194, 19.7.2016, p. 1-30.

în [Regulamentul privind energia electrică propus]. Prezentul regulament completează Directiva NIS asigurând că incidentele cibernetice sunt identificate în mod corespunzător ca un risc, iar măsurile luate pentru a le face față sunt reflectate în mod corespunzător în planurile de pregătire pentru riscuri.

- (8) Directiva 2008/114/CE a Consiliului²⁷ stabilește un proces conceput să consolideze securitatea infrastructurilor critice europene desemnate, inclusiv a anumitor infrastructuri de energie electrică, în Uniune. Directiva 2008/114/CE contribuie, împreună cu prezentul regulament, la crearea unei abordări globale a securității energetice a Uniunii.
- (9) Decizia nr. 1313/2013/UE²⁸ a Parlamentului European și a Consiliului privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii prevede cerințe pentru statele membre de a elabora evaluări ale riscurilor la nivel național sau la un nivel subnațional corespunzător, din trei în trei ani, precum și de a dezvolta și a îmbunătăți planificarea gestionării riscurilor de dezastru. Acțiunile specifice de prevenire a riscurilor, de pregătire și de planificare din prezentul regulament ar trebui să fie coerente cu evaluările mai ample ale riscurilor, bazate pe o abordare multirisc, la nivel național, cerute de Decizia nr. 1313/2013/UE.
- (10) Pentru a facilita prevenirea, schimbul de informații și evaluarea ex post a crizelor de energie electrică, statele membre ar trebui să desemneze o autoritate competentă ca punct de contact. Aceasta poate fi o entitate existentă sau una nouă.
- (11) O abordare comună în materie de prevenire și gestionare a crizelor impune, în primul rând, ca statele membre să utilizeze aceleași metode și definiții pentru identificarea riscurilor legate de securitatea aprovizionării cu energie electrică, precum și să fie în măsură să compare în mod eficace nivelul de performanță propriu în acest domeniu cu cel al statelor învecinate. Regulamentul identifică doi indicatori pentru monitorizarea securității aprovizionării cu energie electrică în Uniune: „previziunea de energie nefurnizată” (EENS), exprimată în GWh/an și „previziunea de neasigurare a sarcinii” (LOLE), exprimată în ore/an. Acești indicatori fac parte din evaluarea adecvării resurselor europene efectuată de Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (ENTSO-E), în temeiul [articolului 19 din Regulamentul privind energia electrică propus]. Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice efectuează monitorizarea regulată a securității aprovizionării pe baza rezultatelor acestor indicatori. Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei („agenția”) ar trebui, de asemenea, să utilizeze acești indicatori atunci când raportează cu privire la performanța statelor membre în domeniul securității aprovizionării în cadrul rapoartelor anuale de monitorizare a pieței de energie electrică, în temeiul [articolului 16 din Regulamentul ACER propus].
- (12) Pentru a asigura coerența evaluărilor riscurilor, care contribuie la instaurarea unui climat de încredere între statele membre într-o situație de criză, este necesară o abordare comună a identificării scenariilor de risc. Prin urmare, ENTSO-E ar trebui să elaboreze o metodologie comună de identificare a riscurilor în cooperare cu agenția, ENTSO-E propunând metodologia, iar agenția aprobând-o.

²⁷ Directiva 2008/114/CE a Consiliului din 8 decembrie 2008 privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora (JO L 345, 23.12.2008, p. 75).

²⁸ Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii (JO L 347, 20.12.2013, p. 24).

- (13) Pe baza acestei metodologii comune, ENTSO-E ar trebui să elaboreze și să actualizeze în mod regulat scenarii de criză regionale și să identifice cele mai relevante riscuri pentru fiecare regiune, cum ar fi condiții meteorologice extreme, dezastre naturale, deficite de combustibil sau atacuri rău intenționate. Atunci când se ia în considerare scenariul de criză al unui deficit de combustibil gazos, riscul întreruperii aprovizionării cu gaze ar trebui să fie evaluat pe baza scenariilor de întrerupere a aprovizionării și de perturbare a infrastructurilor de gaze elaborate de către Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de gaze naturale în temeiul *articolului 6 alineatul (6) din Regulamentul privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale* [*Regulamentul privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale propus*]. Statele membre ar trebui să stabilească și să actualizeze scenariile lor naționale de criză pe această bază, în principiu, la fiecare trei ani. Scenariile ar trebui să ofere baza pentru planurile de pregătire pentru riscuri. Atunci când identifică riscurile la nivel național, statele membre ar trebui să descrie, de asemenea, posibilele riscuri pe care le percep în ceea ce privește dreptul de proprietate asupra infrastructurii relevante pentru securitatea aprovizionării și eventualele măsuri luate, atunci când este cazul, pentru a face față acestor riscuri (cum ar fi legi generale sau specifice sectorului referitoare la verificarea prealabilă a investițiilor, drepturi speciale pentru anumiți acționari etc.), indicând motivele pentru care, în opinia lor, astfel de măsuri sunt justificate.
- (14) O abordare regională a identificării scenariilor de risc și a elaborării măsurilor de prevenire și de atenuare ar trebui să aducă beneficii semnificative din punctul de vedere al eficacității măsurilor și al utilizării optime a resurselor. În plus, în cazul unei crize simultane de energie electrică, o abordare coordonată și convenită în prealabil va asigura un răspuns coerent și va reduce riscul efectelor de propagare negative în statele membre învecinate pe care l-ar putea prezenta măsurile pur naționale. Prin urmare, prezentul regulament impune statelor membre să coopereze într-un context regional.
- (15) Astfel cum se menționează în [*Regulamentul privind energia electrică propus*], centrele operaționale regionale ar trebui să evalueze în mod regulat riscurile relevante, întrucât sunt responsabile cu gestionarea operațională a acestor situații. Pentru ca acestea să își poată îndeplini sarcinile în mod eficace și să acționeze în strânsă cooperare cu autoritățile naționale relevante în vederea prevenirii și a atenuării incidentelor la scară mai mare, cooperarea regională impusă prin prezentul regulament ar trebui să se bazeze pe structurile de cooperare regională utilizate la nivel tehnic, și anume grupurile statelor membre care împart același centru operațional regional.
- (16) [*Regulamentul privind energia electrică propus*] prevede utilizarea unei metodologii comune pentru evaluarea adecvării resurselor europene pe termen mediu și lung (de la un an la 10 ani), în vederea asigurării faptului că deciziile statelor membre cu privire la eventualele necesități în materie de investiții sunt luate în mod transparent și de comun acord. Această evaluare are un obiectiv diferit față de evaluările adecvării pe termen scurt, care sunt utilizate pentru a detecta posibile probleme de adecvare în intervale scurte de timp, și anume perspectivele sezoniere (pentru următoarele șase luni) și evaluări ale adecvării și evaluări ale adecvării pentru săptămâna următoare și intrazilnice. În ceea ce privește evaluările pe termen scurt, este necesară o abordare comună a modului în care sunt detectate posibilele probleme de adecvare. ENTSO-E urmează să emită perspective pentru perioada de iarnă și de vară pentru a alerta statele membre și operatorii de transport și de sistem cu privire la riscurile legate de securitatea aprovizionării care pot apărea în următoarele șase luni. Pentru a îmbunătăți aceste perspective, ele ar trebui să se bazeze pe o metodologie probabilistică comună propusă de ENTSO-E și aprobată de agenție. Pentru a consolida abordarea regională a

evaluării riscurilor, ENTSO-E ar trebui să fie în măsură să delege sarcini referitoare la perspectivele sezoniere către centrele operaționale regionale.

- (17) Operatorii de transport și de sistem și centrele operaționale regionale ar trebui să aplice metodologia utilizată pentru a pregăti perspectivele sezoniere la efectuarea oricărui alt tip de evaluare a riscurilor pe termen scurt, și anume previziunile privind adecvarea generării pentru săptămâna următoare și intrazilnice prevăzute în Regulamentul Comisiei de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice.
- (18) Pentru a asigura o abordare comună a prevenirii și gestionării crizelor, autoritatea competentă a fiecărui stat membru ar trebui să elaboreze un plan de pregătire pentru riscuri, în urma consultării cu părțile interesate. Planurile ar trebui să descrie măsuri eficiente, proporționale și nediscriminatorii care abordează toate scenariile de criză identificate. Planurile ar trebui să asigure transparență, în special în ceea ce privește condițiile în care pot fi luate măsuri care nu se bazează pe piață pentru atenuarea situațiilor de criză. Toate măsurile luate în considerare care nu se bazează pe piață ar trebui să fie conforme cu normele prevăzute în prezentul regulament.
- (19) Planurile ar trebui să fie alcătuite din două părți, stabilind măsuri naționale și măsuri regionale convenite între statele membre din regiune. Măsurile regionale sunt necesare, în special, în cazul unei crize simultane, când o abordare coordonată și convenită în prealabil va asigura un răspuns coerent și va reduce riscul efectelor de propagare negative. Planurile ar trebui să ia în considerare caracteristicile specifice ale statului membru și să stabilească în mod clar rolurile și responsabilitățile care le revin autorităților competente. Măsurile naționale ar trebui să ia în considerare pe deplin măsurile regionale convenite și să valorifice la maximum oportunitățile oferite de cooperarea regională. Planurile ar trebui să aibă un caracter tehnic și operațional, rolul acestora fiind de a contribui la prevenirea apariției sau a agravării unei crize de energie electrică și de a atenua efectele acesteia.
- (20) Planurile ar trebui să fie actualizate în mod regulat. Pentru a garanta că planurile sunt întotdeauna actualizate și eficiente, autoritățile competente din fiecare regiune ar trebui să organizeze simulări anuale în cooperare cu centrele operaționale regionale pentru a testa caracterul lor adecvat.
- (21) Modelele ar trebui să faciliteze pregătirea planurilor și consultarea cu alte state membre din regiune și cu Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice. Consultarea în cadrul regiunii și prin intermediul Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice ar trebui să asigure că măsurile luate într-un stat membru sau într-o regiune nu pun în pericol securitatea aprovizionării din celelalte state membre sau regiuni.
- (22) Schimbul de informații în cazul unei situații de criză este esențial pentru a asigura acțiuni coordonate și asistență specifică. Prin urmare, prezentul regulament impune statelor membre să informeze statele membre învecinate și Comisia fără întârziere atunci când se confruntă cu o criză de energie electrică. De asemenea, acestea ar trebui să furnizeze informații cu privire la cauzele crizei, la măsurile luate și planificate pentru atenuarea crizei și la posibila nevoie de asistență din partea altor state membre. În cazul în care o astfel de asistență se extinde dincolo de securitatea aprovizionării cu energie electrică, mecanismul de protecție civilă al Uniunii rămâne cadrul legislativ aplicabil.

- (23) Este importantă facilitarea comunicării și a informării între statele membre ori de câte ori acestea dispun de informații specifice, importante și fiabile conform cărora ar putea avea loc un eveniment care este susceptibil să aibă ca rezultat o deteriorare semnificativă a aprovizionării cu energie electrică. În astfel de împrejurări, statele membre ar trebui să informeze fără întârziere Comisia și Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice, furnizând, în principal, informații cu privire la cauzele deteriorării, la măsurile planificate pentru a preveni o criză de energie electrică și la posibila nevoie de asistență din partea altor state membre.
- (24) În cazul unei crize de energie electrică, statele membre ar trebui să își acorde asistență reciprocă în spiritul solidarității și să se asigure că energia electrică este furnizată consumatorilor care au cea mai mare nevoie. Această cooperare ar trebui să se bazeze pe măsuri convenite în prealabil, prevăzute în planurile de pregătire pentru riscuri. Atunci când convin asupra cooperării, statele membre ar trebui să ia în considerare factori sociali și economici, inclusiv securitatea cetățenilor, și proporționalitatea. Ele sunt încurajate să împărtășească cele mai bune practici și să utilizeze platforma de discuții oferită de Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice pentru a identifica opțiunile disponibile pentru măsurile de cooperare și solidaritate, inclusiv mecanismele de compensare. Comisia poate facilita pregătirea măsurilor coordonate la nivel regional în regiunea în cauză.
- (25) Prezentul regulament ar trebui să permită întreprinderilor din domeniul energiei electrice și consumatorilor să se bazeze pe mecanismele de piață, astfel cum sunt prevăzute în *[Directiva privind energia electrică și Regulamentul privind energia electrică propuse]* pentru cât mai mult timp posibil, atunci când se confruntă cu situații de criză de energie electrică. Normele care reglementează piața internă și normele de funcționare a sistemului ar trebui să fie respectate inclusiv în situațiile de criză. Acest lucru înseamnă că măsurile care nu se bazează pe piață, cum ar fi deconectarea forțată a consumatorilor sau aprovizionările suplimentare în afara funcționării normale a pieței, ar trebui să fie întreprinse numai în ultimă instanță, atunci când toate posibilitățile oferite de piață au fost epuizate. Prin urmare, deconectarea forțată a consumatorilor poate fi introdusă numai după epuizarea tuturor posibilităților de deconectare voluntară. În plus, orice măsură care nu se bazează pe piață ar trebui să fie necesară, proporțională, nediscriminatorie și temporară.
- (26) Pentru a asigura transparența după o criză de energie electrică, statele membre afectate ar trebui să efectueze o evaluare ex post a crizei și a impacturilor acesteia, asociind în mod corespunzător autoritățile lor naționale de reglementare. O astfel de evaluare ar trebui să ia în considerare, printre altele, eficacitatea și proporționalitatea măsurilor întreprinse, precum și costurile economice ale acestora. De asemenea, evaluarea ar trebui să cuprindă considerații transfrontaliere, cum ar fi impactul măsurilor asupra altor state membre și nivelul de asistență primit din partea acestora.
- (27) Obligațiile în materie de transparență ar trebui să asigure că toate măsurile întreprinse pentru a preveni sau a gestiona situațiile de criză respectă normele pieței interne și sunt conforme cu principiile cooperării și solidarității care stau la baza uniunii energetice.
- (28) În anul 2012, Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice a fost creat ca un forum pentru schimbul de informații și pentru promovarea cooperării între statele membre, în special în domeniul securității aprovizionării²⁹. Prin prezentul regulament, rolul acestuia este consolidat. Grupul ar trebui să îndeplinească sarcini specifice, în

²⁹

Decizia Comisiei din 15 noiembrie 2012 de înființare a Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice (2012/C 353/02), JO C 353, 17.11.2012, p. 2.

special în legătură cu elaborarea planurilor de pregătire pentru riscuri, și va avea un rol important în monitorizarea performanței statelor membre în domeniul securității aprovizionării cu energie electrică, dezvoltând cele mai bune practici pe această bază.

- (29) O criză de energie electrică s-ar putea extinde dincolo de frontierele Uniunii, afectând și țările Comunității Energiei. Pentru a asigura o gestionare eficientă a crizelor la frontierele dintre statele membre și părțile contractante, Uniunea ar trebui să coopereze îndeaproape cu părțile contractante la Comunitatea Energiei pentru prevenirea, pregătirea și gestionarea unei crize de energie electrică.
- (30) Pentru a permite o reacție rapidă a Uniunii la evoluția circumstanțelor în ceea ce privește pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea modelelor de planuri de pregătire pentru riscuri. Este deosebit de important ca, în timpul desfășurării lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, aceasta ar trebui să se asigure că documentele relevante sunt transmise simultan Parlamentului European și Consiliului, în timp util și în mod adecvat.
- (31) Acționând pe cont propriu, statele membre nu pot realiza într-o măsură suficientă obiectivul prezentului regulament, și anume de a garanta cea mai eficientă și eficace pregătire pentru riscuri în cadrul Uniunii. Având în vedere amploarea sau efectele acțiunii, acest obiectiv poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii. Prin urmare, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității prevăzut la același articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului menționat.
- (32) Directiva 2005/89/CE ar trebui să fie abrogată,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament prevede norme pentru cooperarea între statele membre în vederea prevenirii, a pregătirii și a gestionării crizelor de energie electrică în spiritul solidarității și al transparenței și luând în considerare pe deplin cerințele unei piețe interne competitive a energiei electrice.

Articolul 2

Definiții

1. În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile prevăzute la articolul 2 din Directiva privind energia electrică [Directiva privind energia electrică propusă] și la articolul 2 din Regulamentul privind energia electrică [Regulamentul privind energia electrică propus].
2. Se aplică, de asemenea, următoarele definiții:

- (a) „securitatea aprovizionării cu energie electrică” înseamnă capacitatea unui sistem de energie electrică de a garanta o aprovizionare neîntreruptă cu energie electrică a consumatorilor, la un nivel de performanță clar definit;
- (b) „criză de energie electrică” înseamnă o situație de deficit semnificativ de energie electrică sau imposibilitatea de a furniza energie electrică consumatorilor finali, fie existentă, fie iminentă;
- (c) „criză simultană” înseamnă o criză de energie electrică ce afectează mai mult de un stat membru în același timp;
- (d) „manager sau echipă de criză” înseamnă o persoană, un grup de persoane sau o instituție care are sarcina de a acționa ca punct de contact și de a coordona fluxurile de informații în timpul unei crize de energie electrică;
- (e) „măsură care nu se bazează pe piață” înseamnă orice măsură legată de ofertă sau de cerere care se abate de la normele de piață sau de la acordurile comerciale, în vederea atenuării unei crize de energie electrică;
- (f) „regiune” înseamnă un grup de state membre care împart același centru operațional regional, creat în temeiul *articolului 33 din Regulamentul privind energia electrică [Regulamentul privind energia electrică propus]*.

Articolul 3

Autoritatea competentă

1. Cât mai curând posibil și până la [*data exactă urmează a fi introdusă de către OPOCE: trei luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament*] cel târziu, fiecare stat membru desemnează o autoritate națională guvernamentală sau de reglementare în calitate de autoritate competentă responsabilă de îndeplinirea sarcinilor prevăzute în prezentul regulament. Autoritățile competente cooperează între ele în scopurile prezentului regulament.
2. Statele membre notifică fără întârziere Comisiei denumirea și detaliile de contact ale autorității competente odată ce aceasta a fost desemnată.

CAPITOLUL II EVALUAREA RISCURILOR

Articolul 4

Evaluările securității aprovizionării

Statele membre asigură faptul că toate riscurile referitoare la securitatea aprovizionării cu energie electrică sunt evaluate în conformitate cu normele prevăzute în prezentul regulament și la *articolul 18 din Regulamentul privind energia electrică [Regulamentul privind energia electrică propus]*. În acest scop, ele cooperează cu ENTSO-E și cu centrele operaționale regionale.

Articolul 5

Metodologia de identificare a scenariilor de criză de energie electrică la nivel regional

1. Până la [*data exactă urmează a fi introdusă de către OPOCE: două luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament*], ENTSO-E prezintă agenției o propunere de metodologie pentru identificarea celor mai relevante scenarii de criză de energie electrică într-un context regional.

2. Scenariile de criză se identifică pe baza cel puțin a următoarelor riscuri:
 - (a) pericole naturale rare și extreme;
 - (b) pericole accidentale care depășesc criteriul de siguranță N-1;
 - (c) pericole indirecte, inclusiv deficite de combustibil;
 - (d) atacuri rău intenționate.
3. Metodologia propusă include cel puțin următoarele elemente:
 - (a) luarea în considerare a tuturor circumstanțelor naționale și regionale pertinente;
 - (b) interacțiunea și corelarea riscurilor la nivel transfrontalier;
 - (c) simulări ale scenariilor de criză simultană;
 - (d) clasificarea riscurilor în funcție de impactul și probabilitatea acestora.

Atunci când examinează riscurile unei întreruperi a aprovizionării cu gaze în contextul identificării riscurilor menționate la alineatul (2) litera (c), ENTSO-E utilizează scenariile de întrerupere a aprovizionării și de perturbare a infrastructurilor de gaze elaborate de către Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de gaze naturale în temeiul *articolului 6 alineatul (6) din Regulamentul privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale* [Regulamentul privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale propus].
4. Înainte de prezentarea metodologiei propuse, ENTSO-E efectuează un exercițiu de consultare care implică cel puțin industria și organizațiile de consumatori, operatorii sistemului de distribuție, autoritățile naționale de reglementare și alte autorități naționale. ENTSO-E ia în considerare în mod corespunzător rezultatele consultării.
5. În termen de două luni de la primirea metodologiei propuse, agenția fie aprobă, fie modifică propunerea. În cel din urmă caz, agenția consultă ENTSO-E înainte de adoptarea versiunii modificate și de publicarea acesteia pe site-ul său.
6. ENTSO-E actualizează și îmbunătățește metodologia în mod regulat în conformitate cu alineatele (1)-(5). Agenția sau Comisia poate solicita astfel de actualizări sau îmbunătățiri, cu o justificare corespunzătoare. În termen de șase luni de la solicitare, ENTSO-E prezintă agenției un proiect al modificărilor propuse. În termen de două luni de la primirea proiectului, agenția modifică sau aprobă modificările și le publică pe site-ul său.

Articolul 6

Identificarea scenariilor de criză de energie electrică la nivel regional

1. Până la *[data exactă urmează a fi introdusă de către OPOCE: zece luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament]* și pe baza metodologiei adoptate în temeiul articolului 5, ENTSO-E identifică cele mai relevante scenarii de criză de energie electrică pentru fiecare regiune. Aceasta poate delega sarcini legate de identificarea scenariilor de criză regională către centrele operaționale regionale.
2. ENTSO-E prezintă scenariile identificate de criză de energie electrică la nivel regional Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice, spre consultare.
3. ENTSO-E actualizează scenariile la fiecare trei ani, cu excepția cazului în care împrejurările justifică actualizări mai frecvente.

Articolul 7

Identificarea scenariilor de criză de energie electrică la nivel național

1. Până la *[data exactă urmează a fi introdusă de către OPOCE: zece luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament]*, statele membre identifică cele mai relevante scenarii de criză de energie electrică la nivel național.
2. Scenariile de criză se identifică pe baza cel puțin a riscurilor menționate la articolul 5 alineatul (2) și trebuie să fie coerente cu scenariile regionale identificate în temeiul articolului 6. Statele membre actualizează scenariile la fiecare trei ani, cu excepția cazului în care împrejurările justifică actualizări mai frecvente.
3. Până la *[data exactă urmează a fi introdusă de către OPOCE: zece luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament]*, statele membre informează Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice și Comisia cu privire la posibilele riscuri pe care le observă în legătură cu dreptul de proprietate asupra infrastructurii relevante pentru securitatea aprovizionării și cu orice măsuri întreprinse pentru a preveni sau a atenua astfel de riscuri, indicând motivul pentru care astfel de măsuri sunt considerate necesare și proporționale.

Articolul 8

Metodologia pentru evaluările adecvării pe termen scurt

1. Până la *[data exactă urmează a fi introdusă de către OPOCE: două luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament]*, ENTSO-E prezintă agenției o propunere de metodologie pentru evaluarea adecvării pe termen scurt, și anume adecvarea sezonieră, precum și adecvarea pentru săptămâna următoare și intrazilnică, aceasta cuprinzând cel puțin următoarele elemente:
 - (a) incertitudinea unor factori precum probabilitatea unei întreruperi a capacității de transport, probabilitatea unei întreruperi accidentale a centralelor electrice, condiții meteorologice extrem de nefavorabile, variabilitatea cererii și variabilitatea producției de energie din surse de energie regenerabile;
 - (b) probabilitatea apariției unei situații critice;
 - (c) probabilitatea apariției unei situații de criză simultană.Metodologia prevede o abordare probabilistică și ia în considerare contextul regional și la nivelul întregii Uniuni, inclusiv, în măsura în care este posibil, țările terțe din cadrul zonelor sincrone ale Uniunii.
2. Înainte de prezentarea metodologiei propuse, ENTSO-E efectuează o consultare care implică cel puțin industria și organizațiile de consumatori, operatorii sistemului de distribuție, autoritățile naționale de reglementare și alte autorități naționale. ENTSO-E ia în considerare în mod corespunzător rezultatele consultării.
3. În termen de două luni de la primirea metodologiei propuse, agenția fie aprobă, fie modifică propunerea. În cel din urmă caz, agenția consultă ENTSO-E înainte de adoptarea versiunii modificate și de publicarea acesteia pe site-ul său.
4. ENTSO-E actualizează și îmbunătățește metodologia în mod regulat în conformitate cu alineatele (1)-(3). Agenția sau Comisia poate solicita astfel de actualizări sau îmbunătățiri, cu o justificare corespunzătoare. În termen de șase luni de la solicitare, ENTSO-E prezintă agenției un proiect al modificărilor propuse. În termen de două

luni de la primirea proiectului, agenția modifică sau aprobă modificările și le publică pe site-ul său.

Articolul 9

Evaluările adecvării pe termen scurt

1. Toate evaluările adecvării pe termen scurt se efectuează în conformitate cu metodologia dezvoltată în temeiul articolului 8.
2. ENTSO-E realizează perspective de adecvare sezonieră în conformitate cu metodologia dezvoltată în temeiul articolului 8. Aceasta publică rezultatele cel târziu la 1 decembrie în fiecare an, în cazul perspectivei pentru perioada de iarnă, și la 1 iunie, în cazul perspectivei pentru perioada de vară. ENTSO-E poate delega sarcini referitoare la perspective către centrele operaționale regionale. Aceasta prezintă perspectivele Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice, care poate formula recomandări cu privire la rezultate, dacă este cazul.
3. Centrele operaționale regionale efectuează evaluări ale adecvării pentru săptămâna următoare și intrazilnice pentru regiunile lor, pe baza metodologiei adoptate în temeiul articolului 8.

CAPITOLUL III

PLANURILE DE PREGĂTIRE PENTRU RISCURI

Articolul 10

Stabilirea planurilor de pregătire pentru riscuri

1. Pe baza scenariilor de criză de energie electrică la nivel regional și național identificate în temeiul articolelor 6 și 7, autoritatea competentă din fiecare stat membru stabilește un plan de pregătire pentru riscuri în urma consultării cu întreprinderile din domeniului energiei electrice și al gazului, cu organizațiile relevante care reprezintă interesele consumatorilor casnici și industriali de energie electrică și cu autoritatea națională de reglementare (dacă aceasta nu este autoritatea competentă).
2. Planul cuprinde măsurile naționale și măsurile regionale, astfel cum sunt definite la articolele 11 și 12. Fără a aduce atingere articolului 15, toate măsurile planificate sau întreprinse pentru a preveni, a pregăti și a atenua situațiile de criză de energie electrică trebuie să fie pe deplin conforme cu normele care reglementează piața internă a energiei electrice și operarea sistemului. Aceste măsuri trebuie să fie definite în mod clar, transparente, proporționale și nediscriminatorii.
3. Planul se elaborează în conformitate cu modelul din anexă. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 19 pentru a modifica acest model.
4. Înainte de adoptarea unui plan, autoritatea competentă prezintă un proiect autorităților competente ale celorlalte state membre din regiunea în cauză și Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice pentru consultare.
5. În termen de trei luni de la prezentarea proiectului de plan, autoritățile competente ale celorlalte state membre din regiune și Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice îl revizuiesc și pot emite recomandări.

6. În termen de șase luni de la prezentarea proiectului de plan, statul membru în cauză adoptă planul, luând în considerare în mod corespunzător rezultatele consultării și recomandările autorităților competente ale altor state membre și ale Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice. Statul membru transmite fără întârziere planul adoptat Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice.
7. Statele membre publică planurile, asigurând în același timp păstrarea confidențialității informațiilor sensibile, în special a informațiilor cu privire la măsurile referitoare la prevenirea și atenuarea atacurilor rău intenționate.
8. Statele membre adoptă și publică primul plan până la *[data exactă urmează a fi introdusă de către OPOCE: doi ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament]* cel târziu. Statele membre actualizează planurile la fiecare trei ani, cu excepția cazului în care împrejurările justifică actualizări mai frecvente.

Articolul 11

Conținutul planurilor de pregătire pentru riscuri în ceea ce privește măsurile naționale

1. Fiecare plan prevede toate măsurile planificate sau întreprinse pentru a preveni, a pregăti și a atenua situațiile de criză de energie electrică, astfel cum sunt identificate în temeiul articolelor 6 și 7. Planul trebuie cel puțin:
 - (a) să conțină un rezumat al scenariilor de criză de energie electrică definite pentru statele membre și regiunea relevantă, în conformitate cu procedura de la articolele 6 și 7;
 - (b) să stabilească rolul și responsabilitățile autorității competente;
 - (c) să descrie măsurile concepute în vederea pregătirii pentru riscurile identificate în temeiul articolelor 6 și 7 și a prevenirii acestora;
 - (d) să desemneze un manager sau o echipă de criză la nivel național și să stabilească sarcinile acesteia;
 - (e) să stabilească proceduri detaliate care trebuie urmate în situațiile de criză de energie electrică, inclusiv mecanismele corespunzătoare pentru fluxurile de informații;
 - (f) să identifice contribuția măsurilor bazate pe piață pentru a face față situațiilor de criză de energie electrică;
 - (g) să identifice posibile măsuri care nu se bazează pe piață care trebuie să fie puse în aplicare în situațiile de criză de energie electrică, specificând factorul declanșator, condițiile și procedurile pentru punerea acestora în aplicare și indicând modul în care acestea îndeplinesc cerințele prevăzute la articolul 15;
 - (h) să furnizeze un plan detaliat de întrerupere a consumului, care să prevadă momentul în care consumul trebuie să fie întrerupt, în ce împrejurări și ce valori ale consumului urmează să fie întrerupte. Planul trebuie să specifice categoriile de utilizatori de energie electrică care urmează să primească protecție specială împotriva deconectării și să justifice necesitatea unei astfel de protecții, în special în ceea ce privește siguranța publică și securitatea personală;
 - (i) să descrie mecanismele utilizate pentru a informa publicul cu privire la orice criză de energie electrică.

2. Toate măsurile naționale trebuie să ia în considerare pe deplin măsurile regionale convenite în conformitate cu articolul 12 și să nu pună în pericol securitatea aprovizionării cu energie electrică a altor state membre sau a Uniunii în ansamblu.

Articolul 12

Conținutul planurilor de pregătire pentru riscuri în ceea ce privește măsurile coordonate la nivel regional

1. În plus față de măsurile menționate la articolul 11, planul fiecărui stat membru trebuie să includă măsuri regionale pentru a asigura faptul că situațiile de criză cu impact transfrontalier sunt prevenite și gestionate în mod corespunzător. Aceste măsuri sunt convenite la nivelul regiunii în cauză și includ cel puțin:
 - (a) desemnarea unui manager sau a unei echipe de criză la nivel regional;
 - (b) mecanisme de schimb de informații și de cooperare în cadrul regiunii;
 - (c) măsuri pentru a atenua impactul unei crize, inclusiv într-o situație de criză simultană. Acestea includ planuri regionale de întrerupere a consumului și măsuri tehnice, juridice și financiare referitoare la asistența reciprocă pentru a asigura faptul că energia electrică poate fi furnizată acolo unde este cea mai mare nevoie și într-un mod optim. Astfel de măsuri prevăd, între altele, factorul declanșator pentru asistență, formula de calcul sau valoarea, plătitorii și beneficiarii și normele de arbitraj;
 - (d) proceduri pentru efectuarea testărilor anuale ale planurilor.
2. Măsurile regionale care urmează să fie incluse în plan se convin cu autoritățile competente ale statelor membre din regiunea în cauză. Cu cel puțin opt luni înainte de termenul-limită de adoptare sau de actualizare a planului, autoritățile competente raportează Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice cu privire la acordurile la care s-a ajuns. În cazul în care autoritățile competente implicate nu au fost în măsură să ajungă la un acord, acestea informează Comisia cu privire la motivele dezacordului. În acest caz, Comisia poate solicita agenției să faciliteze încheierea unui acord în consultare cu ENTSO-E.
3. În cooperare cu centrele operaționale regionale și cu implicarea părților interesate relevante, autoritățile competente din fiecare regiune efectuează simulări de criză anuale, testând în special mecanismele de comunicare menționate la alineatul (1) litera (b).

CAPITOLUL IV

GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE CRIZĂ DE ENERGIE ELECTRICĂ

Articolul 13

Alerta timpurie și declararea unei crize

1. În cazul în care perspectiva adevării sezoniere sau o altă sursă furnizează informații specifice, importante și fiabile conform cărora ar putea avea loc un eveniment care este susceptibil să deterioreze în mod semnificativ situația aprovizionării cu energie electrică într-un stat membru, autoritatea competentă a respectivului stat membru alertează de îndată Comisia și Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice. Autoritatea respectivă furnizează informații cu privire la cauzele deteriorării, la măsurile întreprinse sau planificate pentru a preveni o criză de energie electrică și la

posibila nevoie de asistență din partea altor state membre. Informațiile includ impacturile posibile ale măsurilor asupra pieței interne a energiei electrice, inclusiv în alte state membre.

2. Atunci când se confruntă cu o situație de criză de energie electrică, autoritatea competentă a statului membru în cauză declară criza de energie electrică și informează autoritățile competente ale statelor membre învecinate și Comisia fără întârziere nejustificată. Autoritatea respectivă le furnizează acestora informații cu privire la motivele declarării unei crize de energie electrică, la măsurile întreprinse și planificate pentru atenuarea acesteia și la posibila nevoie de asistență din partea altor state membre.
3. În cazurile în care informațiile furnizate sunt considerate insuficiente, Comisia poate solicita statului membru în cauză să furnizeze informații suplimentare.
4. În cazul în care o autoritate competentă emite o alertă timpurie sau declară o criză de energie electrică, acțiunile prevăzute în planul de pregătire pentru riscuri sunt urmate în cea mai mare măsură posibilă.

Articolul 14

Cooperare și asistență

1. Statele membre acționează și cooperează în spiritul solidarității pentru a preveni și a gestiona situațiile de criză de energie electrică, în vederea asigurării faptului că energia electrică este furnizată acolo unde este cea mai mare nevoie, în vederea protejării siguranței publice și a securității personale.
2. În cazul în care este necesar și posibil, statele membre își oferă asistență reciprocă pentru a preveni sau a atenua o criză de energie electrică. O astfel de asistență face obiectul unei compensații.

Articolul 15

Respectarea normelor pieței

1. Măsurile întreprinse pentru a preveni sau a atenua situațiile de criză de energie electrică trebuie să fie conforme cu normele care reglementează piața internă a energiei electrice și operarea sistemului.
2. Măsurile care nu se bazează pe piață pot fi activate într-o situație de criză și numai în cazul în care toate opțiunile furnizate de piață au fost epuizate. Acestea nu trebuie să denatureze în mod nejustificat concurența și funcționarea eficientă a pieței energiei electrice. Ele trebuie să fie necesare, proporționale, nediscriminatorii și temporare.
3. Restricționarea tranzacțiilor, inclusiv restricționarea capacității interzonale deja alocate, limitarea furnizării de capacitate interzonală pentru alocarea capacității sau limitarea furnizării de programe se inițiază numai în conformitate cu normele stabilite la *articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul privind energia electrică [Regulamentul privind energia electrică propus]* și cu normele adoptate pentru a preciza prezenta dispoziție.

CAPITOLUL V

EVALUARE ȘI MONITORIZARE

Articolul 16

Evaluare ex post

1. Cât mai curând posibil și nu mai târziu de șase săptămâni de la declararea unei situații de criză de energie electrică, autoritățile competente în cauză, în consultare cu autoritatea națională de reglementare (în cazul în care aceasta nu coincide cu autoritatea competentă) furnizează Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice și Comisiei un raport de evaluare.
2. Raportul cuprinde cel puțin:
 - (a) o descriere a evenimentului care a declanșat criza;
 - (b) o descriere a măsurilor preventive, de pregătire și de atenuare întreprinse și o evaluare a proporționalității și a eficacității acestora;
 - (c) o evaluare a impactului transfrontalier al măsurilor întreprinse;
 - (d) o prezentare a asistenței furnizate statelor membre învecinate sau țărilor terțe sau primite din partea acestora;
 - (e) impactul economic al crizei de energie electrică și impactul măsurilor întreprinse în sectorul energiei electrice, în special volumele de energie electrică nefurnizată și nivelul deconectării manuale a consumatorilor (inclusiv o comparație între nivelurile de deconectare voluntară și forțată a consumatorilor);
 - (f) orice îmbunătățiri posibile sau propuse ale planului de pregătire pentru riscuri.
3. În cazurile în care informațiile furnizate în raport sunt considerate insuficiente, Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice și Comisia pot solicita statului membru în cauză să furnizeze informații suplimentare.
4. Autoritățile competente în cauză prezintă rezultatele evaluării Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice.

Articolul 17

Monitorizarea de către Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice

1. În plus față de efectuarea altor sarcini specifice prevăzute în prezentul regulament, Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice discută și examinează:
 - (a) rezultatele planului pe zece ani de dezvoltare a rețelei în sectorul energiei electrice elaborat de ENTSO-E;
 - (b) coerența planurilor de pregătire pentru riscuri adoptate de statele membre în conformitate cu procedura menționată la articolul 10;
 - (c) rezultatele evaluărilor cu privire la adecvarea resurselor europene elaborate de ENTSO-E, astfel cum se menționează la *articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul privind energia electrică [Regulamentul privind energia electrică propus]*;
 - (d) performanța statelor membre în domeniul securității aprovizionării, luând în considerare cel puțin indicatorii calculați în cadrul evaluării cu privire la

adecvarea resurselor europene, și anume previziunea de energie nefurnizată (EENS) și previziunea de neasigurare a sarcinii (LOLE);

- (e) rezultatele perspectivelor sezoniere menționate la articolul 9;
 - (f) informațiile primite din partea statelor membre în conformitate cu articolul 7 alineatul (3);
 - (g) rezultatele rapoartelor de evaluare ex post, astfel cum se menționează la articolul 16.
2. Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice poate emite recomandări adresate statelor membre cu privire la chestiunile menționate la alineatul (1), de care statele membre în cauză trebuie să țină seama în cea mai mare măsură.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 18

Cooperarea cu părțile contractante la Comunitatea Energiei

Statele membre și părțile contractante la Comunitatea Energiei sunt invitate să coopereze îndeaproape în procesul de identificare a scenariilor de criză de energie electrică și în stabilirea planurilor de pregătire pentru riscuri, astfel încât să nu fie întreprinse măsuri care pun în pericol securitatea aprovizionării statelor membre, a părților contractante sau a Uniunii. În acest sens, părțile contractante la Comunitatea Energiei pot participa la Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice, la invitația Comisiei, cu privire la toate aspectele care prezintă un interes pentru acestea.

Articolul 19

Exercitarea delegării

1. Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
2. Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 10 alineatul (3) se conferă Comisiei pentru o perioadă de timp nedeterminată, începând de la [*OPOCE: a se introduce data intrării în vigoare a prezentului regulament*].
3. Delegarea de competențe menționată la articolul 10 alineatul (3) poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia de revocare intră în vigoare în ziua următoare publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau la o dată ulterioară specificată în decizie. Aceasta nu aduce atingere validității actelor delegate care sunt deja în vigoare.
4. Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016³⁰.
5. De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

³⁰ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

6. Un act delegat adoptat în temeiul articolului 10 alineatul (3) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea actului respectiv către Parlamentul European sau Consiliu sau în cazul în care, înainte de expirarea termenului respectiv, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia cu privire la faptul că nu vor formula obiecții. Termenul respectiv se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 20

Abrogare

Directiva 2005/89/CE se abrogă.

Articolul 21

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele